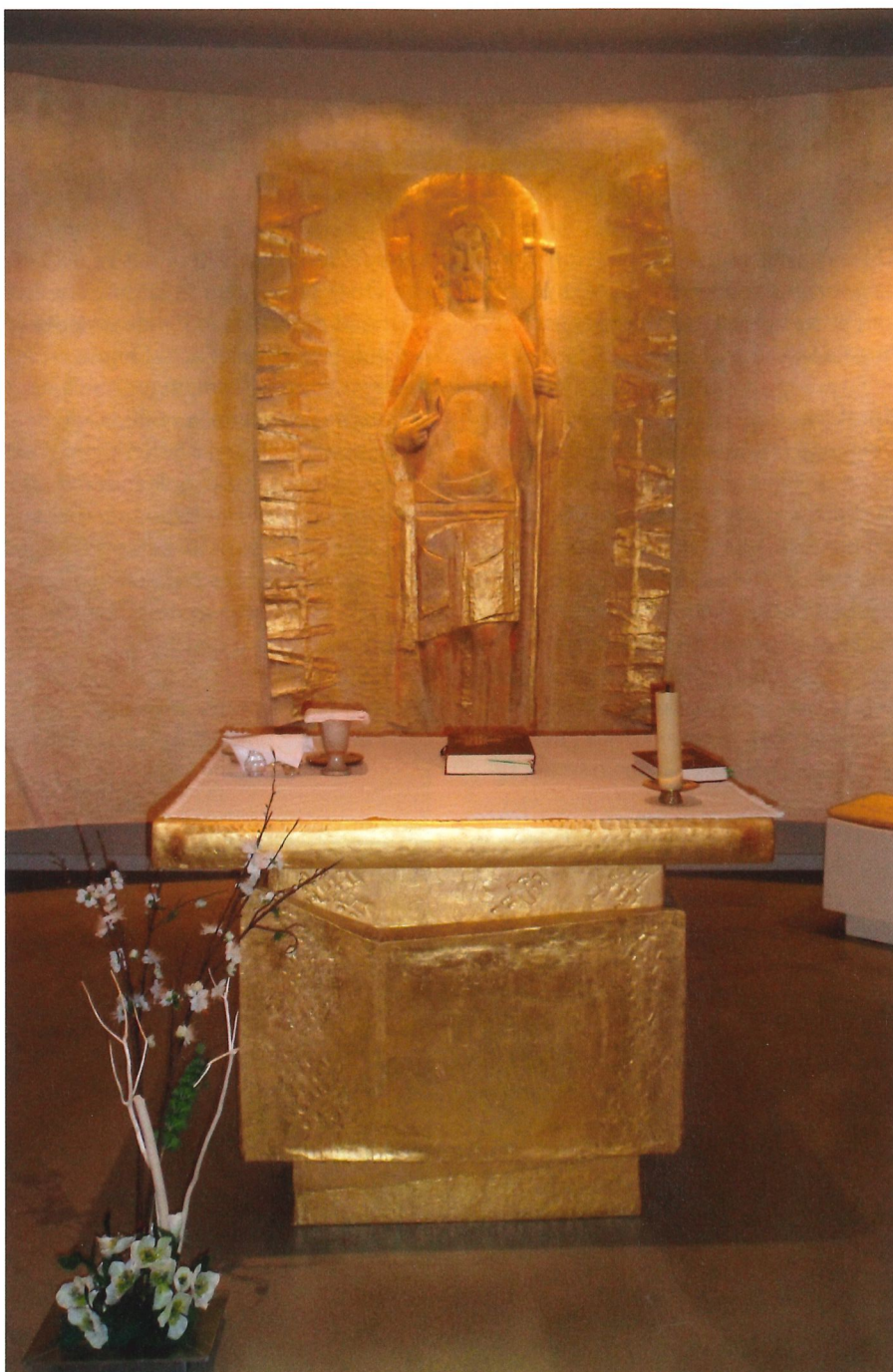

De viering van de Eucharistie en de belijdenis van ons geloof

In deze hele jaargang van OPBOUW kunt u lezen hoe de afzonderlijke geloofsartikelen doorklinken in de eucharistieviering. In deze uitgave aandacht voor de geloofsartikelen die toegeschreven worden aan de apostelen Judas Tadeüs en Mattias: de verrijzenis van het lichaam en het eeuwig leven.

In de Eucharistie gaat het over de dood van Jezus die voor ons nodig is om tot het eeuwig leven te komen.

Aan de oostkant van Jeruzalem, tussen de oude stad en de Olijfberg, ligt een eeuwenoude begraafplaats. Dat was een populaire plaats om te worden begraven, omdat men meende dan aan de kant van de verrijzenis te liggen: in het oosten komt de zon op, daar begint de nieuwe dag, dus ook het nieuwe leven. Kennelijk zijn we niet zo gesteld op de dood; we willen zo snel mogelijk weer leven.

De Bijbel begint met de schepping van het leven, die voortkomt uit een diep goddelijke wens – God wil het leven. In Genesis 2, 7 staat dat God de mens schiep, en dat Hij hem “de levensadem” in de neus blaast. Maar, zo blijkt uit vers 17 van hetzelfde hoofdstuk, de dood is nooit ver weg. God zegt tegen de mens: “Van de boom van de kennis van goed en kwaad moogt ge niet eten, want op de dag dat gij daarvan eet, moet ge sterven.” De mens heeft het leven nooit gekend zonder de nabijheid van de dood.

Die nabijheid zien we ook bij de instelling van de Eucharistie: tijdens het Laatste Avondmaal ontvangt Judas “het brood des levens” (Johannes 6, 35); korte tijd later is hij dood. Het leven is een geschenk, maar het vraagt wel om de juiste keuzes. Adam en Eva hadden de keuze: eten we van die boom, of houden we onze handen thuis? Judas had de keuze: volg ik de Heer, of verraad ik Hem? Wat dat betreft verschillen Adam en Eva en Judas niet zo veel van elkaar: ze verraden het leven, en daarmee verloochenen ze de levende God.

In de Eucharistie is sprake van een tegenovergestelde beweging: daar gaat het van dood naar leven. In de Eucharistie gaat het over de dood die onlosmakelijk verbonden is aan het leven zoals wij dat kennen. Meer specifiek gaat ze over de dood van

Jezus die voor ons nodig is om tot het eeuwig leven te komen, tot het leven zoals God het had bedoeld. Het is immers nooit de wens van God geweest dat de mens zou leven met de dood voor ogen. Het leven was bedoeld om gevierd te worden, te midden van al het goede en het schone dat de schepping te bieden had. “God zegende hen, en God sprak tot hen: ‘Wees vruchtbaar en word talrijk; bevolk de aarde en onderwerp haar; heers over de vissen van de zee, over de vogels van de lucht, en over al het gedierte dat over de grond kruipt’” (Genesis 1, 28).

Door de zondeval liep het anders, maar God had de wereld zo lief, dat Hij zijn Zoon zond om die menselijke fout te herstellen. “Deze Mensenzoon moet omhoog worden geheven, zoals Mozes eens de slang omhoog hief in de woestijn, opdat eenieder die gelooft in Hem eeuwig leven zal hebben,” zegt Jezus tegen Nikodemus (Johannes 3, 14). En dat gebeurt rond het bijzondere paasfeest in Jeruzalem.

Na de bijeenkomst in de Bovenzaal gaat Jezus met zijn leerlingen naar de Olijfberg. Daar spreekt Hij in bedekte termen over zijn dood, als hij een profeet uit het Oude Testament citeert: “Ik zal de herder slaan.” Die herder is Jezus. Hij voegt er meteen aan toe: “Maar na mijn verrijzenis zal ik u voorgaan naar Galilea” (Matteüs 26, 31-32). Hij spreekt niet over de dood als eindpunt, Hij weidt daar niet over uit, maar gaat meteen door naar de verrijzenis, naar het nieuwe leven.

Ook dat nieuwe leven is geen eindpunt; het is niet zo dat het leven verder gaat zoals het was. Jezus reikt een nieuw perspectief aan als Hij in de Bovenzaal, waar Hij de Eucharistie instelt, spreekt over het vervolg. Hij zegt: “Ik ga heen om een plaats voor u te bereiden. En als Ik ben heengegaan en een plaats voor u heb bereid, kom Ik terug om u op te nemen bij Mij, opdat ook gij zult zijn waar Ik ben” (Johannes 14, 2-3).

We kunnen hierbij denken aan de zin in de eucharistieviering die de priester (in stilte) uitspreekt als hij een druppel water bij de wijn doet: “Water en wijn

worden één. Gij deelt ons menszijn en neemt ons op in uw goddelijk leven.” Door zijn menswording deelde Hij in onze schepping en door zijn dood deelde Hij in het einde van ons aardse leven. Maar dan neemt de heilsgeschiedenis een wending, als Hij ons opneemt in zijn goddelijk leven – “opdat ook gij zult zijn waar Ik ben”.

We geloven in de verrijzenis en het eeuwig leven. We kunnen daar komen via de Eucharistie. In de Eucharistie is Jezus werkelijk tegenwoordig, en biedt Hij ons de gelegenheid om tot eenheid met Hem te komen, tot een ware *communio*. De apostel Paulus heeft dat mooi verwoord: “Geef niet de beker der zegening die wij zegenen, gemeenschap met het bloed van Christus? Geef niet het brood dat wij breken, gemeenschap met het lichaam van Christus? Omdat het brood één is, vormen wij allen tezamen één lichaam, want allen hebben wij deel aan het ene brood” (1 Korintiërs 10, 16-17).

Over die hemelse maaltijd op aarde zei de heilige Pierre-Julien Eymard: “Zie onze kracht en onze vreugde: door de Eucharistie kunnen de christenen een feest vieren waar iedereen, zonder jaloezie of onderscheid, eet aan dezelfde heilige tafel en drinkt uit dezelfde hemelse beker. Het is het gelukkige feest van ware broederschap dat eeuwig voortduurt...”

Christus is verrezen en opgevaren ten hemel, zoals we geloven volgens artikel 5 en 6 van de Geloofsbelijdenis. Door de Eucharistie mogen wij daar deel aan hebben, want we vormen allen tezamen één lichaam. Dat lichaam is al verrezen en kent een eeuwig leven. Zolang wij hier op aarde zijn, met al onze zwakheden, tekorten en twijfels, kunnen we daarvoor bidden, ook in de Eucharistie. Bijvoorbeeld met het vierde eucharistische gebed, waarin oorsprong en einde samenkomen: “Barmhartige Vader, verleen aan ons, uw kinderen, dat wij de heerlijkheid zien die Gij ons beloofd hebt, tezamen met de maagd Maria, de Moeder van God, die Gij hebt verheerlijkt, met de heilige Jozef, haar bruidegom, met uw

“Water en wijn worden één. Gij deelt ons menszijn en neemt ons op in uw goddelijk leven.”

apostelen en heiligen in uw koninkrijk, waar wij met de gehele schepping die Gij uit zonde en dood hebt opgericht, uw lof zingen door Christus onze Heer, in wie Gij aan de wereld alle goed geeft, gisteren, nu en altijd.”